

noemt, en blijkbaar alleen geput heeft uit het oude handboek van VON ZIEMSSSEN. Ik wil even opmerken, dat reeds in 1878 door een landgenoot, Dr. v. D. BERG, thans geneesheer te Huizum, in het *Militair Geneesk. Archief* uitvoerige mededeelingen over de werking van het cytisine zijn gedaan, en daarin reeds door hem gewezen is op het feit, dat cytisine *niet* tot de irriterend-narcotische, maar tot de paralyseerende (narcotische) giften behoort. Nog vroeger wist reeds een Engelsch geneesheer, SCOT GRAY, mede te deelen, dat een decoct van cytibus-bast geen gastro-enteritische werking bezit, en dat die in elk geval niet aan het cytisine (zooals hij zijn zeer onzuiver product noemde) toekwam. Nu bezitten de in verschillende Papilionaceae voorkomende phytalbumosen de eigenschap, om bij verhitting haar giftigheid te verliezen (ik breng onze gewone snijboon even in herinnering).

Dr. SAAKE mag zich dus niet verwonderen over het feit, dat na het gebruik van *rauwe* cytibus-peulen andere verschijnselen optreden, dan na het gebruik van cytisine (resp. cytibus-decoct).

Dat ik in deze toxicologische quaestie den Heer ZEEHUISEN van inlichtingen meen te mogen dienen, en te kunnen dienen, heb ik in de eerste plaats te danken aan de ruime opvatting, welke mijn leermeester, Prof. PLUGGE, heeft van de studie der pharmacie; in de tweede plaats aan het feit, dat ik mij reeds tal van jaren met de studie van het cytisine, zowel op chemisch als op toxicologisch gebied, bezig houd. Van een Referent kan niet geëischt worden, dat hij alles gelezen heeft, zelfs niet, dat hij op de hoogte zij van hetgeen landgenooten op bepaald gebied verricht hebben.

Dus houde de Heer ZEEHUISEN mij deze kleine aanvulling van zijn referaat ten goede, welke ik door drukke bezigheden eerst nu kon inzenden.

Dr. JOH. VAN DE MOER.

Geachte Redactie!

In mijn stukje over „Interm. Albuminurie” (*Ned. Tijdschr. voor Geneesk.*, Dl. II, 1895, n°. 17) citeer ik SEMMOLA (VIRCHOW's *Jahresbericht*, 1883, II) en schrijf aan hem toe de daar genoemde opvatting omtrent het ontstaan van nephritis.

Dr. KUIPERS te Vlissingen was zoo goed mij ter lezing te zenden zijn dissertatie in Juli 1880 te Heidelberg verdedigd, waarin hij op grond van zijn proeven, te Amsterdam in het laboratorium van Prof. STOKVIS genomen, tot dezelfde theorie komt.

Ik ben, helaas, hier niet in de gelegenheid de literatuur nauwkeurig na te gaan, weet dus niet of SEMMOLA reeds vroeger deze theorie heeft verkondigd. Zoo niet, dan komt aan Dr. KUIPERS de prioriteit in deze toe.

Middelburg, 25 Nov. 1895.

A. J. HOORWEG.
